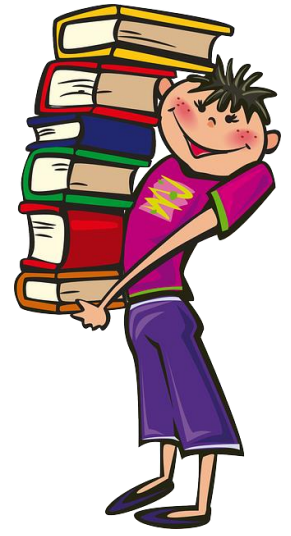

Οι κύριες προθέσεις στα αρχαία ελληνικά

Οι προθέσεις είναι άκλιτες λέξεις που μπαίνουν μπροστά από **ουσιαστικά, επίθετα, αντωνυμίες, αριθμητικά και επιρρήματα** για να δηλώσουν **τόπο, χρόνο, αιτία, τρόπο** κτλ. Π.χ. Έφυγε **από** την πατρίδα του.

Οι προθέσεις που χρησιμοποιούνται σήμερα στη νέα ελληνική είναι:

α) **Οι κοινές**, που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά, π.χ. Ήρθε **από** την πόλη.

β) **Οι λόγιες (ή αρχαίες)**, που προέρχονται από την αρχαία ελληνική και χρησιμοποιούνται σε πολύ τυπικό ύφος και σε στερεότυπες εκφράσεις, π.χ. Ο Περικλής έζησε τον 5ο αιώνα **προ** Χριστού.

Οι κύριες προθέσεις στα αρχαία ελληνικά είναι οι εξής 18:

Ανά, κατά, παρά, διά, μετά, αντί, αμφί, περί, επί, από, υπέρ, υπό, εις, εν, εκ ή εξ, προ, προς, συν

Οι προθέσεις μας βοηθούν πολύ να σχηματίζουμε οικογένειες λέξεων και να κάνουμε πιο πλούσιο το λεξιλόγιό μας.

Δες για παράδειγμα την οικογένεια λέξεων που μπορώ να φτιάξω με το αρχαίο ρήμα «βαίνω» (= βαδίζω)

Βαίνω

(ανά+βαίνω): Ανεβαίνω, αναβάτης, ανάβαση, αναβατήριο

(κατά+βαίνω): Κατεβαίνω, κατάβαση

(παρά+βαίνω): Παραβαίνω, παράβαση, παραβάτης, παραβατικός

(διά+βαίνω): Διαβαίνω, διάβαση, διαβάτης, διαβατήριο

(μετά+βαίνω): Μεταβαίνω, μετάβαση, μεταβατικός,

(επί+βαίνω): Επιβαίνω, επιβάτης, επιβατηγό, επιβατικό

(από+βαίνω): Αποβαίνω, απόβαση

(υπέρ+βαίνω): Υπερβαίνω, υπέρβαση,

(εκ+βαίνω): Έκβαση (το πώς τελειώνει μια υπόθεση, π.χ. η έκβαση της δίκης)

(προ+βαίνω): Προβαίνω (=προχωράω) π.χ. Η Κυβέρνηση προέβη στη λήψη νέων μέτρων

(προς+βαίνω): Πρόσβαση (=πλησίασμα, προσέγγιση, πέρασμα)
Π.χ. Δεν έχει πρόσβαση αυτή η πλατεία

(συν+βαίνω): Συμβαίνω (συμβαίνει), σύμβαση (=συμφωνία)
π.χ. Η συλλογική σύμβαση εργασίας των εργαζομένων

